

INDEX.

TRACTATUS DE JURE, INJURIA ET RESTITUTIONE.

PARS PRIMA.

	Pagin.
De justitia et principiis generalibus juris.....	1
CAP. I. De justitia in genere.....	<i>ib.</i>
CAP. II. De principiis generalibus juris.....	3
ART. I. De dominio.....	4
§ I. Quid et quotuplex sit dominium.....	<i>ib.</i>
§ II. Quodnam sit dominii subjectum, seu quinam dominii sint capaces.....	5
<i>Sectio I.</i> De parvulis et amentibus.....	
PROP. Parvuli et amentes domini sunt capaces.....	<i>ib.</i>
<i>Sectio II.</i> De filiusfamilias.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 1º utrum filiusfamilias perfectum habeat dominium in bona a parentibus sibi data.....	8
<i>Quæritur</i> 2º specialiter utrum lucra que filiusfamilias in domo paterna facil, ad ipsum vel ad patrem pertineant.....	<i>ib.</i>
PROP. Filiusfamilias contra justitiam non peccat petendo vel eliam clam sumendo predicta lucra, modo adsint conditio-nes infra notandæ.....	9
<i>Sectio III.</i> De uxoribus.....	11
<i>Quæritur</i> an uxor ex bonis communibus eleemosynas facere possit, aut aliquid pro se vel liberis vel pro aliis personis clam sumere valeat.....	14
<i>Sectio IV.</i> De clericis.....	15
§ III. De objecto domini.....	20
<i>Quæritur</i> 1º utrum servis fugere licet.....	24
<i>Quæritur</i> 2º utrum commercium <i>Nigrorum</i> sit licitum.....	<i>ib.</i>
§ IV. Quibus modis dominum acquiri possit.....	25
<i>Sectio I.</i> De occupatione.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> quid sentiendum sit de iis qui ligna cædunt in silvis, vel jumenta, v. g., equos, asinos, oves, etc., mittunt in pascua publica, sed prohibita.....	29
<i>Sectio II.</i> De inventione.....	30
<i>Punctum I.</i> De thesauris.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 1º an homo qui pretio communi emit agrum, suspi-cans thesaurum in eo esse reconditum, totum sibi retinere possit, si re ipsa illum inveniat.....	32
<i>Quæritur</i> 2º an opifex qui in angulo parietis, vel in arca veteri, aut in veste summam pecunia invenit, illam aut illius parlem sibi relinere valeat.....	33
<i>Punctum II.</i> De rebus amissis.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> quid sit agendum, si, postquam res ab inventore fuit consumpta, vel in pios usus impensa, dominus compareat.	35

INDEX.

635

Pagin.

<i>Punct. III.</i> De bonis <i>d</i> erelictis et vacantibus.....	36
<i>Sectio III.</i> De præscriptione.....	37
<i>Punct. I.</i> De præscriptione in se spectata.....	38
PROP. Præscriptio, servatis conditionibus debitibus, legitimus est modus quo quis potest in conscientia dominium aliqui-jus rei acquirere, vel ab aliqua obligatione liberari.....	39
<i>Punct. II.</i> De conditionibus ad legitime præscribendum re-quisitis.....	40
PROP. I. Bona fides <i>i</i> nterna et realis requiritur.....	<i>ib.</i>
PROP. II. Ad legitime prescribendum, omnes conditions lege positiva determinatæ impleri debent.....	45
<i>Quaritur</i> utrum census anni olim ecclesiæ aut privatis debiti, qui ab initio <i>p</i> erturbationis Gallicana non fuerunt soluti, nec hodie juridice repetuntur, in foro conscientiæ sol-vendi sint, an vero <i>v</i> irtute præscriptionis maneat extincti, saltem quoad <i>p</i> ræteritos reditus vocatos <i>arréages</i>	49
<i>Sectio IV.</i> De aliis modis minus præcipuis dominium acqui-rendi.....	51
ART. II. De usufructu, usu et servitute.....	53

PARS SECUNDA.

De injuria et restituzione in genere.....	56
<i>Quæritur</i> utrum scienti et volenti fiat injuria proprie dicta.....	57
QUESTIO I. Quænam sit obligatio restituendi, et unde oriatur.....	58
ART. I. De obligatione restituendi.....	59
PROP. Restitutio in <i>re</i> vel in <i>voto</i> ab-olute necessaria est ad salutem.....	
<i>Quæritur</i> utrum præceptum restituendi sit affirmativum vel negativum.....	61
ART. II. De radicibus restitutio-nis.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 1º an ex sola justitia commutativa obligatio resti-tuendi oriatur.....	
<i>Quæritur</i> 2º utrum obligatio restituendi semper supponat culpam	62
QUESTIO II. Quinam ad restitutionem teneantur, et quid ac quantum restitu-re debeant.....	64
ART. I. De possessore rei alienæ.....	<i>ib.</i>
§ I. De possessore bona <i>fidei</i>	65
<i>Quæritur</i> 1º an possessor bona <i>fidei</i> fructus quos, durante bona fide, ex re aliena percepit, restituere teneatur.....	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 2º quid possessor bona <i>fidei</i> agere debeat, si rem non habeat quando illius dominum agnoscit.....	67
<i>Quæritur</i> 3º utrum possessor bona <i>fidei</i> , qui rem alienam dono accepit vel m ^{ed} iocri prelio comparavit, et eam summo vendidit prelio, auctarium pretiū d ^e minō reddere teneatur.....	69
<i>Quæritur</i> 4º utrum qui rem furtivam in bona fide emit, possit, ubi advertit suisse ablatam, eam furi remittere ut pecuniam suam recuperet, an vero eam domino reddere teneatur.....	<i>ib.</i>
§ II. De possessore mala <i>fidei</i>	71
<i>Quæritur</i> 1º an possessor mala <i>fidei</i> restituere teneatur valorem rei furatae, quæ apud ipsum perit et similiter apud dominum periisset	72

<i>Quæritur</i> 2º ad quid teneatur fur si res varii fuit valoris p. r. vario tempore quo eam possedit; v. g., pullus crevit, factus est equus generosus, postea decrevit, et factus est equus contemnendus; frumentum ejus pretium crevit et deinde decrevit, etc.	73
<i>Quæritur</i> 3º utrum possessor mala fidei deducere et retinere possit expensas quas in re conservanda aut melioranda fecit.	74
<i>Quæritur</i> 4º utrum milites retinere possint bona que in bello obtinerunt, vel in urbis depradatione diripuerunt.	76
§ III. De possessore dubiae fidei.	78
ART. II. De injusto damnificatore.	80
I. De his qui immediate damnum alteri inferunt.	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 1º quid faciendum sit in dubio an actione fuerit damnificativa vel non.	81
<i>Quæritur</i> 2º quenam sit obligatio reparandi damnum injuste illatum per culpam theologicam, sed venialem.	83
<i>Quæritur</i> 3º utrum qui per levia furtiva successive commissa grave intulit damnum proximo, illud sub peccato mortali resarcire teneatur.	86
<i>Quæritur</i> 4º an aliquis resarcire teneatur damnum quod ex errore invincibili uni intulit, volens illud alteri inferre.	87
<i>Quæritur</i> 5º an qui inculpabiliter dixit aut fecit aliquid ad quod jus non habebat, et unde damnum proximo impendet, illud ex justitia impedita teneatur, aut restituere debet si illud quantum potest non impedit.	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 6º ad quid teneantur ille qui culpabiliter aliquid dixit aut fecit, ex quo, præter opinionem ejus, damnum alteri fuit illatum.	88
<i>Quæritur</i> 7º ad quid teneantur qui, tempore perturbationis publicae in Gallia (<i>temps de la Révolution</i>), debita ex chartis nummariliis (<i>papier monnaie</i>) solverunt, a die 1 januar. 1794 usque ad mensem <i>thermidor an IV</i> (1 juli 1796).	89
<i>Quæritur</i> 8º ad quid teneantur conscripti desertores (<i>conscrits déserteurs</i>).	91
<i>Quæritur</i> 9º utrum artifices et professionem quamdam exercentes, ut clementarii, lignarii, advocati, medici, chirurgi, notarii, etc., reparare teneantur damnum quod ex eorum negligencia vel imperitia sequitur.	93
<i>Quæritur</i> 10º ad quid teneantur juvenes qui ope aliena gratuitam acceperunt educationem sub spe quod futuri essent clerici, si postea hunc statum sponte deserant, aut illo se indignos culpa sua efficiant.	94
§ II. De his qui damnum per alios inferunt, seu de cooperantibus.	95
Secio I. De jubente.	96
<i>Quæritur</i> 1º ad quid mandans teneatur, si mandatarius mandati limites excesserit.	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 2º utrum qui verbis, nutibus vel aliis signis manifestavit se gratum habiturum si quoddam alteri inferatur damnum, illud resarcire debeat.	97
<i>Quæritur</i> 3º utrum mandans reparare teneatur damnum quod mandatarius ex errore inculpabiliter alteri intulit; v. g., jussum acceperat occidendi Petrum, et ex errore occidit Paulum.	<i>ib.</i>

<i>Quæritur</i> 4º utrum mandans reparare teneatur damnum qua mandatarius ipse jussioni obtemperans patitur.	98
Sectio II. De considente.	99
<i>Quæritur</i> 1º utrum qui, bona fide, injustum dedit consilium, teneatur ex justitia illud, ubi deprehendit esse falsum, revocare.	100
<i>Quæritur</i> 2º utrum qui minus consultit malum ad avertendum majus, restituere teneatur.	101
<i>Quæritur</i> 3º an licet avertere maleficum a damno pauperi inferendo, consulendo illi ut potius alios querat ditiones quibus noceat, nullos in particulari designando.	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 4º utrum consulens, qui consilium suum ante operis executionem revocavit, reparare teneatur dampnum si nihilominus sequatur.	102
<i>Quæritur</i> 5º utrum qui malo exemplo alios ad damnum alteri inducit, illud reparare teneatur.	<i>ib.</i>
Sectio III. De consentiente.	103
Sectio IV. De palpone et recursu.	105
Sectio V. De participante.	106
PROP. I. Nunquam licet, etiam ad mortem vitandam, cum alio immediate concurreat ad actionem qua proximus in bonis corporis laeditur, nisi forte agatur de vita mutilandi servanda.	107
PROP. II. Non licet generatim immediate ad actionem alteri in bonis fortunæ damnificativam concurrere, ne ad mortem quidem vitandam.	<i>ib.</i>
PROP. III. Licet mediata ad actionem alteri damnificativam concurrere, ob mortem, mutilationem, aut aliud grave damnum vitandum.	109
Sectio VI. De muto, non obstante et non manifestante.	110
<i>Quæritur</i> 1º utrum confessarius qui cognoscit penitentem ad restitutionem teneri, et illum de restitutione facienda monere neglit, ad restitutionem teneatur.	112
<i>Quæritur</i> 2º utrum paterfamilias videns aliquid damnum ab iis qui sibi subiiciuntur alii inferri, et non prohibet, ad restitutionem teneatur.	114
<i>Quæritur</i> 3º utrum famuli restituere teneantur si non impediunt, cum possent, ne damnum hero suo inferatur.	115
<i>Quæritur</i> 4º an custodes vectigalium mulcas non exigentes in iis circumstantiis in quibus exigere possent, ad restitutionem teneantur erga principem, vel erga dominum, si vectigalia sint locata.	116
<i>Quæritur</i> 5º utrum custodes qui, data opera, se abscondunt ut delinquentes facilius deprehendant et ab illis penas exigant, contra justitiam peccant.	117
<i>Quæritur</i> 6º an testis restituere teneatur, quando veritatem in judicio non manifestavit, et sic in causa fuit cur damnum illatum non repararetur.	<i>ib.</i>
<i>Quæritur</i> 7º an reus qui, legitimate interrogatus, crimen suum negavit, teneatur solvere multam ad quam certo aliquoquin fuisset damnatus.	118
<i>Quæritur</i> 8º quandonam judex ipse restituere teneatur pro damno ab ipso illato vel non impedito.	119
§ III. De iis qui alterum a consecutione alienus boni impediunt.	<i>ib.</i>

<i>Quæritur ad quid tenentur illi qui, ut eleemosynas obtineant,</i>	
<i> fingunt esse pauperes, ægrotos, claudos, etc., dum revera-</i>	
<i> tales non sint.....</i>	121
ART. III. Quantum singuli damnificantes et in quo ordine resti-	
 tuere debeat.....	122
<i>Quæritur quo ordine damnificantes, qui ad damnum repa-</i>	
<i> randum tenentur in solidum, illud reparare debeat.....</i>	123
QUESTIO III. Cui facienda sit restitutio.....	128
PROP. I. Bona certa legitimo domino ordinarie reddenda sunt,	
<i> vel ei qui in illius jura successit.....</i>	ib.
<i>Quæritur an quis restituere possit creditori sui creditoris.....</i>	129
PROP. II. Bona incerta juste acquisita, post adhib tam di-	
<i> ligentiam ad dominum inveniendum requisitam, haberi</i>	
<i> possunt ut res inventæ quarum dominus non detegitur.....</i>	ib.
PROP. III. Bona incerta injuste acquisita, quorum docevius	
<i> inveniri non potest, in piis causas distribuenda sunt.....</i>	130
<i>Quæritur 1º quid facere teneatur debitor, si bona ipsius non</i>	
<i> sufficiat ut omnibus creditoribus suis debita solvat.....</i>	131
<i>Quæritur 2º quis servandus sit ordo inter creditores ex de-</i>	
<i> lictu et creditores ex contractu.....</i>	134
<i>Quæritur 3º utrum creditores certi incertis præferri debeat.....</i>	ib.
<i>Quæritur 4º utrum, ceteris paribus, creditores pauperes di-</i>	
<i> vitibus anteferri debeat.....</i>	135
<i>Quæritur 5º an quæ debita sunt titulo oneroso prius solvere</i>	
<i> oporteat quam ea quæ titulo gratuito debentur.....</i>	ib.
<i>Quæritur 6º utrum debitor ad debita sua jam impar, tutu</i>	
<i> consentient et absque injustitia integrum debitum uni sol-</i>	
<i> vere possit.....</i>	136
QUESTIO IV. Quæ circumstantia observandæ sint in restituzione	
 facienda.....	137
PROP. I. Possessor bona fidei rem alienam in eo loco resti-	
 tuere teneatur ubi est, quando advertit non esse suam.....	ib.
PROP. II. Possessor malæ fidei rem alienam propriis expensis	
<i> eo transferre teneatur ubi dominus eam possideret, si ablata</i>	
<i> non fuisset.....</i>	138
PROP. III. Qui ad restitutionem tenetur, debet quam primum	
<i> moraliter restituere, nisi rationabilis causa illum excusat;</i>	
<i> atque, si statim non restituat, totum tenebitur reparare</i>	
<i> damnum ex mora culpabili emrgens.....</i>	139
PROP. IV. Restitutionem eo modo fieri sufficit quo plene jus-	
<i> titiae violatae satisfiat.....</i>	144
QUESTIO V. De causis a restituzione excusantibus.....	ib.
ART. I. De causis quæ ad tempus a restituzione excusant.....	ib.
§ I. De impotentia debitoris.....	ib.
PROP. Qui restituere non potest, nisi se suosve in extremam	
<i> vel gravem conjiciat necessitatem, generatim a restituzione</i>	
<i> tamdiu excusat, quamdiu necessitas durat.....</i>	142
<i>Quæritur 1º utrum necessitas debitoris sive extrema, sive</i>	
<i> gravis, a restituzione excusat, si creditor in eadem versetur</i>	
<i> necessitate.....</i>	143
<i>Quæritur 2º utrum qui in extrema necessitate re aliena usus</i>	
<i> est, eam postea reddere teneatur.....</i>	144
<i>Quæritur 3º utrum debitor restituere teneatur cum dispen-</i>	
<i> dio boni alterius ordinis.....</i>	145

<i>Quæritur 4º utrum qui habuit rationem sufficientem ut re-</i>	
<i> stitutionem differret, damnum inde emergens reparare te-</i>	
<i> neatur .....</i>	146
<i>Quæritur 5º utrum qui restituere non potest quia a statu suo</i>	
<i> magno dedecore notabiliter excidat, restitutionem differre</i>	
<i> possit .....</i>	147
§ II. De damno creditoris vel alterius personæ	ib.
PROP. I. Debitor potest, et aliquando ex charitate tenetur,	
<i> restitutionem ob damnum domino eventurum differre..</i>	ib.
PROP. II. Debitor aliquando tenetur ex justitia restitucionem	
<i> differre ob damnum alteri personæ eventurum .....</i>	148
§ III. De bonorum cessione	ib.
<i>Quæritur 1º utrum voluntaria cessionis, in qua creditores cum</i>	
<i> debitore componunt, et de viginti, v. g., pro centum con-</i>	
<i> veniunt, conscientiam penitus libet .....</i>	149
<i>Quæritur 2º an qui bona cessurus est, aliquid occulte sibi re-</i>	
<i> tinere possit ad honestam sui suorumque sustentationem..</i>	150
ART. I'. De causis a restituzione excusantibus.....	ib.
<i>Quæritur utrum qui, debiti sui immemor, aliquid gratuito</i>	
<i> creditori suo donavit, ad restitutionem auctu teneatur....</i>	154

PARS TERTIA.

De restituzione in specie	ib.
QUESTIO I. De bonis animi	155
PROP. I. Qui metu vel fraude alterum in bonis animi supernatu-	
<i> ralibus ludit, illum, v. g., inducendo ad peccatum, a vera fide</i>	
<i> avertendo, etc., damnum istud ex justitia reparare tenetur..</i>	ib.
PROP. II. Qui sine metu, vi aut fraude alterum induxit in ergo-	
<i> rem vel in peccatum, v. g., suasionibus, precibus, non tenetur</i>	
<i> ex justitia, sed tantum ex charitate, damnum istud reparare.</i>	156
<i>Quæritur utrum qui alium ab ingressu religionis avertit, resti-</i>	
<i> tuere teneatur .....</i>	ib.
PROP. III. Qui alium in bonis animi naturalibus ludit injuste,	
<i> ex justitia damnum istud reparare tenetur .....</i>	157
QUESTIO II. De bonis corporis	158
ART. I. De homicidio et mutilatione	ib.
PROP. Aliqua restitutio ordinarie facienda est ad compensandum	
<i> naturale damnum iniquo illatum .....</i>	159
<i>Quæritur utrum hæredes occisoris vel mutilatoris restituere te-</i>	
<i> neantur illius defectu, pro naturali damno .....</i>	161
PROP. I. Qui inuste alium occidit vel mutilavit, tenetur re-	
<i> parare omne damnum temporale quod per se ex homicidio</i>	
<i> vel mutilatione sequitur .....</i>	163
PROP. II. Qui alium inuste occidit, omnia reparare tenetur	
<i> damna temporalia inde per se subsequentia, saitem omnibus</i>	
<i> hæredibus necessariis .....</i>	164
<i>Quæritur utrum homicida restituere teneatur creditoribus</i>	
<i> illius quem inuste occidit .....</i>	165
PROP. III. Injustus homicida nullam debet restitucionem pau-	
<i> peribus et aliis liberalitates ab eo qui occisus est sperantibus.</i>	167
PROP. IV. Injustus homicida ab omni restituzione videtur libe-	
<i> ratus, exceptis tamen stricte debitis, si defunctus ante mortem</i>	
<i> declaravit expresse omnia se ei condonare .....</i>	168

	Pagin.
ART. II. De stupro	169
PROP. I. Stuprator ad nihil tenetur erga pueram, ratione stupri, si sponte ipsa consenserit in crimen.....	170
PROP. II. Qui vi, metu aut'fraude virginem in stuprum adduxit, omne damnum inde secutum reparare tenetur.....	ib.
PROP. III. Qui pueram seduxit sub promissione matrimonii, ordinarie illam ducere, aut, si ipsa velit, dotare tenetur.....	172
<i>Quæritur</i> 4 ^o ad quid ratione prolis teneatur stuprator.....	174
<i>Quæritur</i> 2 ^o ad quid teneatur stuprator respectu parentum puelle, propter damnum temporale quod experintur, quia sci- licet dotem illius augere tenentur ut convenienter nubere possit	175
ART. III. De adulterio.....	176
PROP. Adulteri et adultera tenentur in solidum totum reparare damnum quod occasione prolis ex adulterio sequitur.....	177
<i>Quæritur</i> 4 ^o quantum et quibus restituendum sit, ut damnum per adulteram prolem illatum sufficienter reparetur.....	178
<i>Quæritur</i> 2 ^o utrum adulteri et adultera restituere teneantur ea quæ ab ipsorum consanguineis dantur aut legantur spurio, quia filius legitimus reputatur, et qua certo aliquoquin data aut legata non fuissent.....	179
<i>Quæritur</i> 3 ^o quomodo mulier adultera restituere possit.....	180
<i>Quæritur</i> 4 ^o utrum filius teneatur credere matri sue ipsum ille- gitimum esse aserenti	181
QUESTIO III. De bonis famæ et honoris.....	182
PROP. I. Qui injuste alterum infamavit, tenetur ex justitia dam- num istud reparare.....	183
<i>Quæritur</i> 4 ^o utrum superior qui non impedit detractionem quam impendre posset, ipse defectu detractoris ad restitu- tionem teneatur.....	184
<i>Quæritur</i> 2 ^o ad quid hæredes diffamatoris teneantur, quando ipse non restituit.....	185
PROP. II. Qui injuste alterum infamavit debet, quantum in se est, malam opinionem quam in aliorum mente impressit, delere. ib.	
<i>Quæritur</i> utrum et quænam sint cause quæ a restitutione famæ vel honoris excusent	187
<i>Quæritur</i> an debitor solvere debitum creditori de ipso injuste detrahenti, et an quis aliquid clam surripere possit maledico vel calumniatori titulo compensationis.....	189
QUESTIO IV. De bonis fortune.....	190
ART. I. Utrum res ob turpem causam accepta retineri possit.....	ib.
PROP. I. Res ob turpem causam accepta retineri non potest, si malum opus nondum sit patratum	ib.
PROP. II. Probabilius est nullam esse obligationem, ex justitia, ea restituendi quæ pro crimine patrato accepta sunt.....	191
ART. II. Utrum res ob causam honestam, sed aliunde debitam, ac- cepta reddi debeat.....	192
PROP. I. Res ob causam ex justitia debitam accepta reddi debet. ib.	
PROP. II. Res accepta ob causam ex charitate debitam retineri potest, quando in causa ista præstanda est labor, periculum aut quid aliud pretio æstimabile.....	ib.
PROP. III. Res accepta ob causam ex charitate debitam et in qua præstanda non est labor, nec periculum, nec aliud pretio æstimabile, reddi debet.....	193

	Pagin.
ART. III. Utrum et qualis sit obligatio tributorum resti- tuendi.....	194
§ I. Utrum leges tributarie obligent sub peccato et ex justitia. ib.	
PROP. Omnes leges tributarie justæ obligant sub peccato mortali et ex justitia.....	ib.
§ II. Quædam solvuntur difficultates ad tributa indirecta spec- tantes.....	201
<i>Quæritur</i> 1 ^o an licet vendere aut emere merces quæ absolute prohibentur	ib.
<i>Quæritur</i> 2 ^o utrum ille peccet et ad restitutionem teneatur, qui per fraudem vendit merces quarum commercium iis tantum permittitur qui speciali ad hoc obtinuerunt privilegium....	202
<i>Quæritur</i> 3 ^o an qui merces, pro quibus tributum debetur, a fraudantibus emunt, peccent, et ad restitutionem teneantur.. ib.	
<i>Quæritur</i> 4 ^o utrum stricta sit obligatio solvendi tributa indi- recta antequam petantur	203
<i>Quæritur</i> 5 ^o an in contractibus tributum prescriptionis (<i>d'enre- gistrement</i>) patientibus, et in successionibus, valor integer bonorum necessario sit declarandus.....	204
<i>Quæritur</i> 6 ^o quid sentiendum sit de iis qui bonum immobile emunt cum intentione illud revendendi, et ideo, ad vitandum duplex prescriptionis tributum, emunt sub chirographo pri- vato (<i>par sous seing</i>) et stipulant unicum actum authenti- cum faciendum esse nomine primi vendoris.....	206
<i>Quæritur</i> 7 ^o utrum confessarius sum interrogare debeat pa- nitentem, quando scit aut suspicatur illum fraudes exercere. ib.	
TRACTATUS DE CONTRACTIBUS,	
AD NORMAN JURIS NOVI GALLÆ REDACTUS.	
Definitio.....	209
PARS PRIMA.	
De contractibus in genere.....	213
CAP. I. De consensu ad contrahendum requisito.....	ib.
ART. I. De dotibus consensu ad contrahendum requisiti.....	ib.
ART. II. De vitiis quæ consensui nocere possunt.....	218
<i>Sectio I. De errore.</i>	ib.
<i>Sectio II. De dolo.</i>	222
<i>Sectio III. De vi et metu.</i>	223
<i>Sectio IV. De lesione.</i>	227
CAP. II. De formalitatibus et nullitatibus a lege statutis.....	229
ART. I. Quomodo nullitates jure nostro statuta distinguantur.....	230
ART. II. Quinam sint nullitatem effectus pro conscientia.....	234
CAP. III. De objecto contractuum.....	236
CAP. IV. De personis quæ contrahere possunt.....	240
ART. I. De lis in genere qui contrahere possunt.....	ib.
ART. II. De minoribus.....	242
<i>S I. De tutela.</i>	ib.
<i>S II. De emancipatione.</i>	246
<i>S III. De vi et rescindibilitate actuum qui a minoribus fiunt.</i>	247
ART. III. De interdictis et prodigis.....	250

	Pagin.
ART. IV. De uxoribus.....	253
CAP. V. De obligatione contractuum.....	254
ART. I. De obligatione contractuum generatio sumpta.....	256
§ I. De obligatione contra tuum directa.....	<i>ib.</i>
§ II. De obligatione contractuum indirecta.....	258
ART. II. De variis speciebus obligationum.....	262
§ I. De obligatione conditionali.....	<i>ib.</i>
1º De natura conditionum.....	<i>ib.</i>
2º De efficacia conditionum.....	263
3º De adimplitione conditionum.....	266
§ II. De aliis obligationibus.....	269
ART. III. Quomodo cessat obligatio contractuum.....	273
Queritur quid debitor facere debeat, si in clade communi, v. g., in incendio, rem suam et rem alienam simul salvare nequeat, et ad quid teneatur, si rem suam, relicta aliena, sal- vam fecerit.....	275

PARS SECUNDA.

De contractibus in specie.....	277
CAP. I. De promissione, donatione et testamento.....	<i>ib.</i>
ART. I. De promissione.....	<i>ib.</i>
Quæritur 1º utrum promissio obliget in conscientia.....	278
Quæritur 2º utrum promissiones, prout ordinarie fiunt inter homines, obligent ex justitia.....	279
Quæritur 3º an et quomodo promissio valida cesseret obligare ..	280
ART. II. De donatione et testamento.....	281
§ I. De regulis donationibus inter vivos et testamentis communici- bus.....	282
Sectio 1. De capacitate donandi et accipiendo, seu de his qui ad donandum et accipendum sunt habiles.....	<i>ib.</i>
Prop. 1. Omnes qui usum rationis habent, valide possunt jure naturali donare inter vivos et acceptare.....	<i>ib.</i>
Prop. II. Omnes pariter jure naturali possunt de bonis suis per testamentum valide disponere.....	283
Punct. I. De inhabilitate ad donandum.....	284
Punct. II. De inhabilitate ad accipendum.....	286
Punct. III. De solemitatibus a lege præscriptis juxta quas do- nationes fieri debent.....	289
1º De donationibus inter vivos.....	290
Prop. Donatio inter vivos certo libera, inter personas ad do- nandum et accipendum habiles, partem bonorum quæ dari potest non excedens, in foro conscientiae valida est, saltem ante sententiam judicis, licet formis a lege præscriptis sit destituta.....	291
2º De testamentis.....	292
Prop. Donatio per testamentum certo libera, inter personas ad do- nandum et accipendum jure habiles, partem bonorum quæ dari potest non excedens, in foro conscientiae valida est, saltem ante sententiam judicis, licet formis a lege præscriptis sit destituta.....	293
3º De quibusdam donationibus quæ ordinariis non subjicien- tur regulis.....	300
Sectio II. De parte bonorum quæ dari potest.....	302

	Pagin.
Sectio III. De donationum reductione.....	304
§ II. De regulis donationibus inter vivos specialibus.....	306
Punct. I. De forma donationis.....	<i>ib.</i>
Punct. II. De acceptatione donationis.....	307
Punct. III. De revocatione donationis.....	309
§ III. De regulis specialibus testamenti.....	311
Punct. I. De formis testamentorum.....	<i>ib.</i>
Punct. II. De revocatione testameutorum.....	316
§ IV. De regulis donationibus cum onere restituendi specialibus, et de substitutionibus.....	317
§ V. De partitionibus ab ascendentibus inter descendentes.....	320
§ VI. De regulis donationibus per matrimonii contractum, vel inter sponsos, specialibus.....	321
Punct. I. De donationibus sponsis ab extranis factis.....	<i>ib.</i>
Punct. II. De donationibus quas sponsi sibi invicem facere possunt	322
De regulis generalibus	<i>ib.</i>
De regulis donationibus per matrimonii contractum specia- libus	323
De specialibus regulis pro donationibus durante matrimonio factis	324
CAP. II. De venditione et emptione.....	<i>ib.</i>
ART. I. De natura venditionis et emptionis.....	325
ART. II. De iis qui vendere et emere possunt.....	327
ART. III. De re vendibili seu de merce.....	329
Gravis quæstio circa bona ecclesiastica, qua tempore pertur- bationis Gallicana publice vendita sunt.....	330
Altera quæstio gravis circa bona vulgo dicta DES EMIGRÉS...	334
Quæritur 1º utrum res quibus emptores prævident abusuri vendi possint	335
Quæritur 2º utrum quis res indiferentes vendere possit illis qui eas in abusum petunt, quando timet ne officinam suam deserant.	338
Quæritur 3º an fucum mulierem vendere liceat.....	<i>ib.</i>
ART. IV. De pretio.....	339
Prop. I. Si pretium legale sit constitutum, qui supra illud ven- dit, contra justitiam peccat et ad restitutionem tenetur.....	340
Prop. II. Si nullum existat pretium legale, non licet supra sum- mum naturale vendere nec infra infimum emere, et ui aliter facit ad restitutionem tenetur.....	341
Quæritur 1º utrum quis rem suam currenti pretio vendere possit, si prævideat fore ut brevi valor decrescat, et utrum merces in usum suum convertendas aut alias revendendas mox currenti pretio emere valeat, si certo sciat earum pre- tium auctum iri	343
Quæritur 2º an qui, ratione sui officii, prævident eventus ex quibus certo augendum vel minuendum censum publico- rum (<i>fonds publics</i>) pretium, tuta conscientia uti possint ea cognitione ad dictos census emendos aut vendendos, siveque facienda non modica lucra.....	<i>ib.</i>
Quæritur 3º utrum res quæ nullum habent pretium determi- natum, nec legale nec naturale, ut sunt gemme, aves indicæ, veteres picturæ, libri rari et curiosi, etc., tanti vendi possint quanti emptor vult dare.....	344

	Pagin.
ART. V. De obligationibus venditoris.....	345
§ I. De obligationibus venditoris quæ ad rei defectus spectant.....	ib.
PROP. I. Venditor interrogatus de mercis sue defectibus, sive occultis, sive manifestis, eos aperire tenetur, alioquin contractus esset injustus, et si pretium imminueret.....	346
PROP. II. Venditor etiam non interrogatus aperire tenetur rei vitium occultum, quod illam reddit emptori periculosam, noxiæ aut inutilem, vel notabiliter minus utilem ad finem propter quem emitur.....	ib.
PROP. III. Si vitium rei eam non reddat periculosam, nec noxiæ, nec notabiliter minus utilem ad finem propter quem emitur, venditor non tenetur vitium illud aperire, nisi interrogetur.	347
PROP. IV. Si vitium rei sit manifestum, quamvis eam notabiliter minus utilem reddat, venditor non interrogatus non tenetur ex justitia illud aperire, præsertim emptori qui scientia sue confidit; sed de prelio pro qualitate vitii detrahere debet.	348
§ II. De venditoris obligationibus quæ ad rei traditionem spectant.	349
§ III. De obligationibus venditoris quæ ad rei assecurationem spectant.....	350
Punct. I. De evictione.....	351
Punct. II. De rei destructione seu perditione.....	353
ART. VI. De obligationibus emptoris.....	354
ART. VII. De diversis venditionis speciebus.....	355
§ I. De venditione cum pacto redimendi.	ib.
Quæritur 1º quid sit venditio cum pacto legis commissoræ.....	357
Quæritur 2º quid sit venditio cum pacto addictionis in diem.....	358
§ II. De venditione jurium incorporeorum.....	ib.
Quæritur utrum licet credita et chirographa infra valorem eorum numericum emere.....	359
§ III. De venditione sub hasta.....	360
§ IV. De venditione per proxenetas.	363
Quæritur utrum proxeneta, si rem carius quam dominus mandavit vendiderit, excessum pretii sibi retinere possit.....	ib.
§ V. De Monopolio.....	364
Quæritur quid de diversis monopolis istis sentendum sit.....	ib.
CAP. III. De locatione et conductione.....	366
ART. I. De regulis quæ pro omnibus locationibus sunt generales.....	367
§ I. De regulis quæ ad locatorem simul et conductorem spectant.	ib.
§ II. De regulis quæ ad locatorem tantum spectant.....	368
§ III. De regulis quæ ad conductorem tantummodo spectant.....	370
ART. II. De præcipuis regulis quæ ad speciales contractus locationis et conductionis spectant.....	ib.
§ I. De regulis quæ spectant ad locationem domuum et ædificiorum.	ib.
§ II. De regulis quæ ad locationem agrorum spectant.....	372
§ III. De regulis quæ ad locationem animalium seu cheptel spectant.	373
§ IV. De locatione seu conductione operum.....	374
CAP. IV. De pignore, fidejussione et hypotheca.....	376
ART. I. De pignore.....	ib.
§ I. De præcipuis regulis pro simplici pignore.....	ib.
§ II. Præcipua antichresis regulæ.....	377
ART. II. De fidejussione.....	378
Quæritur utrum fidejussor aliquid a debitore pro fidejussione stipulari possit.....	380

	Pagin.
ART. III. De hypotheca.....	380
CAP. V. De assecuratione, sponsione, ludo et loteria.....	383
ART. I. De assecuratione	ib.
Quæritur utrum contractus ille sit licitus.....	ib.
ART. II. De sponsione	384
Quæritur utrum contractus ille sit licitus.....	ib.
ART. III. De ludo.....	385
Quæritur 1º an ludi sint liciti.....	ib.
Quæritur 2º utrum qui ludendo magnam pecuniae summam perdidit, eam in conscientia solvere teneatur.....	387
ART. IV. De loteria.....	388
CAP. VI. De deposito et mandato.....	389
ART. I. De deposito.....	ib.
§ I. De regulis quæ ad depositum proprie dictum respiciunt.....	390
§ II. De obligationibus depositarii.....	ib.
§ III. De obligationibus depositantibus.....	392
§ IV. De regulis quæ spectant ad sequestrum.....	ib.
ART. II. De mandato et negotiorum gestione.....	393
CAP. VII. De commodato.....	394
De obligationibus commodatarii.....	ib.
De obligationibus commodantibus.....	395
CAP. VIII. De mutuo et usura.....	396
ART. I. De mutuo generatim spectato.....	ib.
Quæritur an mutuum sit de præcepto.....	399
ART. II. De lucro vi mutui percepto, seu de usura.....	400
Sectio I. An usura sit licita.....	402
PROP. Omne lucrum ex mutuo immediate proveniens, seu vi mutui perceptum, est illicitum et injustum.....	405
1º Argumentum ex Scriptura sacra.....	406
2º Argumentum ex conciliis.....	411
3º Argumentum ex sanctis Patribus.....	413
4º Argumentum ex decretis summarorum Pontificum.....	415
5º Argumentum ex unanimi doctorum consensu.....	420
6º Argumenta ex ratione petita.....	424
Sectio II. De obligatione restituendi ratione usura.....	434
§ I. An usurarius restituere teneatur.....	ib.
PROP. Usurarius realis omnes quas percepit usuras restituere teneatur.....	432
§ II. De hæredibus usurarii et aliis ab ipso causam habentibus.....	433
Quæritur ad quid uxor usurarii teneatur.....	437
§ III. De cooperantibus ad usuram.....	438
Quæritur 1º quid agere debeat tutor qui in fine tutela 5 pro 100 pupillis reddere cogitur.....	440
Quæritur 2º an officiarii publici qui cautionem in assecurationem præbere tenentur, interesse a gubernio soluta, tuta conscientia percipere possint.....	442
Quæritur utrum qui usuras promisit, eas in conscientia solvere teneatur.....	448
ART. III. De lucro occasione mutui percepto, seu de titulis propter quos aliquid ex mutuo supra sortem exigere licitum esse potest..	ib.
§ I. De damno emergente.....	444
§ II. De lucro cessante.....	446

	Pagin.
<i>Quæritur an qui prædium erat empturus, 5 pro 100 supra sortem in compensationem lucri cessantis exigere posset.....</i>	447
§ III. De destinatione lucrativa.....	448
<i>Quæritur 1o an qui pecuniam suam non nisi conditionate ad lucrum destinavit, dicens : « Vellem negotiari, sed plures mutuo indigentes pecuniam meam petitori sunt, eam in illorum gratiam reservo, » pretium lucri cessantis in hoc casu exigere possit.....</i>	452
<i>Quæritur 2o an qui bona fide pecuniam dedit ad usuram, de alia lucrandi via minime cogitans, auctarium retinere possit, si, seclusa bona fide, certo negotiari aut alterum justum inire voluisse contractum.....</i>	ib.
§ IV. De periculo sortis	453
PROP. Periculum mutuo extrinsecum et extraordinarium legitimus est titulus quo aliquid supra sortem exigere licet. 454	
§ V. De donatione gratuita.....	458
<i>Quæritur 1o an aliquid a mutuatorio gratis donandum sperare liceat.....</i>	459
<i>Quæritur 2o an mutuans ostendere possit se aliquid a mutuatorio tanquam purum donum exspectare.....</i>	ib.
<i>Quæritur 3o utrum mutuans a restitutione eximatur, si mutuarius, sive rogatus, sive non rogatus, declareret se nihil velle, se nihil exigere, se plenam condonationem facere.....</i>	460
§ VI. De obligatione mutuum ante tempus determinatum non repetendi.....	461
§ VII. De solutionis dilatione.....	463
<i>Quæritur 1o quid sentiendum sit de contractu <i>Mohatra</i>.....</i>	466
<i>Quæritur 2o utrum creditor, tuta conscientia, retinere possit interesse, sententia judicis sibi ob solutionis dilationem assignata, si nullum reipsa detrimentum patiatur.....</i>	ib.
§ VIII. De poena conventionali	467
<i>Quæritur an mutuans auctarium istud per modum poenæ impositum retinere possit, quamvis nullum propter dilationem expertus sit detrimentum. Pauci negant; cæteri communiter affirmant, modo quædam adsint conditions requisitæ.....</i>	ib.
§ IX. De auctoritate legis	469
ART. IV. De regulis in praxi circa mutuum et usuram sequendis..	473
Decisiones ad usuram spectantes	ib.
CAP. IX. De censu, cambio et societate, ubi etiam de triplici contractu	482
ART. I. De censu (<i>Rente</i>)	ib.
PROP. Census personales et mixti in perpetuum creati, sunt ticti, si debitæ adsint conditions	486
<i>Quæritur 1 utrum census redimi possit.....</i>	489
<i>Quæritur 2 utrum censualista debitorem cogere possit ad redendum censem.....</i>	490
<i>Quæritur 3o an liceat censem infra pretium quo fuit creatus emere, v. g.: Petrus censem 50 fr. vendidit Paulo pro 1.000 fr., potestne illum 800 vel 900 fr. redimere si Paulus consentiat? 494</i>	
<i>Quæritur 4o an liceat census annuos in gubernio fundatos currenti pretio emere (au cours de la Bourse) .....</i>	492
<i>Quæritur 5o quid sentiendum sit de negotiatione actionum quæ constituantur in viis ferreis, in ephemeredis, in operibus in-</i>	

	Pagin.
<i>dustrialibus, etc., vel de collocatione pecuniae aux caisses d'é-pargnes, banques de prévoyance, etc.....</i>	493
<i>Quæritur 6o quid sentiendum sit de censu vitalitio (rente via-gère).....</i>	ib.
<i>Quæritur 7o quid sentiendum sit de censu ad tempus determi-natum, v. g., pro decem aut viginti annis.....</i>	495
ART. II. De cambio.....	496
<i>Quæritur 1o utrum cambium sit licitum, seu utrum in cambio lucrum percipere liceat.....</i>	498
<i>Quæritur 2o quid per Montes pietatis sit intelligendum, et utrum sint liciti.....</i>	499
<i>Quæritur 3o utrum negotiationem chirographorum commercii (billet de commerce) facere liceat .....</i>	501
<i>Quæritur 4o quid sentiendum sit de iis qui tempore turbationis Gallicæ chartas nummarias (papier monnaie) emerunt pro pecuniis et eas vendiderunt, atque lucrum sic reportaverunt. 503</i>	
ART. III. De societate et triplici contractu.....	504
§ I. De societate.....	ib.
§ II. De triplici contractu.....	508
PROP. I. Duos ex tribus predictis contractibus simul cum ea-dem persona inire licet, nempe societatem et venditionem lu-cri, sorte non assecurata, vel societatem et assecurationem sortis, lucro non vendito.....	509
PROP. II. Legitima societate semel inita, duos contractus, asse-curationis capitalis et venditionis lucri, cum eodem tertio inire licet.....	510
PROP. III. Probabile videtur tres contractus cum eadem perso-na successive iniri posse, si bona sit fides.....	ib.
PROP. IV. Tres contractus cum eadem persona simul initi ut illiciti et usurarii in praxi haberi debent.....	511
TRACTATUS DE CENSURIS.	
Definitio.....	516
CAP. I. De potestate et modo ferendi censuras.....	519
PROP. I. Ecclesia habet potestatem ferendi censuras.....	ib.
PROP. II. Omnis et solus superior ecclesiasticus, habens juris-dictionem in loro externo, censuras ferre potest.....	520
PROP. III. Censuræ ferri non possunt nisi ob peccatum exter-num, factum cum contumacia, mortale et in genere suo compleatum.....	522
PROP. IV. Censuræ ferri non debent nisi prævia aliqua moni-tione, et signis externis sufficienter exprimantur.....	523
CAP. II. In quos censuræ ferri possint.....	524
CAP. III. De causis a censura excusantibus.....	528
CAP. IV. De cessatione censurarum.....	530
CAP. V. De excommunicatione	533
ART. I. De effectibus excommunicationis.....	ib.
De effectibus excommunicationis respectu excommunica-torum	534
De effectibus excommunicationis respectu fidelium.....	537
ART. II. De præcipuis excommunicationibus a jure lati et ipso fac-to incurrendis.....	540

	Pagin.
Präcipuae excommunicationes, quæ nulli reservantur.....	541
Excommunicationes episcopis reservatae.....	543
Excommunicationes Papæ reservatae etiam in Gallia.....	ib.
Excommunicationes bullæ quæ inscribitur <i>In cena Domini</i>	547
ART. III. De monitoriis.....	549
CAP. VI. De suspensione.....	551
Principiae suspensiones in jure communi existentes.....	552
Effectus suspensionis.....	554
De depositione et degradatione.....	557
CAP. VII. De interdicto.....	ib.
De cessatione a divinis.....	559

TRACTATUS DE IRREGULARITATIBUS.

Definitio	561
CAP. I. De irregularitate ex delicto.....	562
Homicidium.....	ib.
Mutilatio.....	564
Illegitima ordinum susceptio.....	565
Indebita ordinum usurpatio.....	566
Indigna ordinum ministratio contra censuram.....	567
Baptismi iteratio.....	568
Haeresis.....	569
CAP. II. De irregularitate ex defectu.....	ib.
1º Defectus natalium.....	570
2º Defectus animi.....	572
3º Defectus corporis.....	ib.
4º Defectus ætatis.....	574
5º Defectus libertatis.....	ib.
6º Defectus fame.....	575
7º Defectus sacramenti, seu bigamia.....	577
8º Defectus lenitatis.....	578
CAP. III. De irregularitatibus cessatione.....	582
De irregularitate dubia.....	584
APPENDIX	586
INDEX GENERALIS.....	649

EXPLICIT TOMUS SEXTUS ET POSTREMUS.

INDEX ALPHABETICUS

GENERALIS

RERUM MEMORABILIA

QUE IN THEOLOGIA TUM DOGMATICA TUM MORALI DD. BOUVIER, EPISCOPI CENOMANENSIS, CONTINENTUR.

Numerus Romanus volumen, paginam voluminis numerus Arabicus indicat. Quando plura ex eodem volumine continuo citantur, initio citationum numerum voluminis indicamus, postea vero solummodo paginas, non amplius denuo indicato volumine.

A

ABBAS. An subditos ordinare possit, tom. IV, pag. 39. Abbatis et abbatis beneficiorum videtur esse ejusdem generis ac sacramentalis, II, 480.

ABIGEATUS, V, 474.

ABLUTIONES in fine Missæ, III, 227.

ABORTUS. Quid sit et quæ eius poenæ, V, 452.

ABROGATIO legis, IV, 614. An lex mosaica abrogari debuerit, I, 420. An de facto sit abrogata, 424.

ABSOLUTIO ab heresi, V, 414. Absolutio sacramentalis peccata vere remittit, III, 354. Absolutio a reservatis, 488. Absolutionis formula, 458. Quænam ejus verba sint essentialia, 459. An in peccatum dubium concedi possit, III, 421. An absolutio valeat sub forma æquivalenti prolatæ, ibid. An sub forma conditionata, 460. An sub forma deprecatoria, 462. An valeat scriptio vel nutu data, 460. Absolutio a censuris, VI, 534. Vide *Confessorius*.

ABSTINENTIA a carnibus, V, 595. Ab ovis et lacticiniis, 597. Quinam ratione abstinentiæ peccent, 614. De abstinentia extra jejunium, 617.

ACCESSIO, modus dominium acquirendi, VI, 53.

ACCIDENTIA in Eucharistia in quonam subjecto resideant, III, 39.

ACCUSATIO et ACCUSATOR, V, 509.

ACEDIA, ejusque filii, V, 66.

ACOLYTHI et eorum officia, IV, 42. An vasa sacra tangere possint, III, 291.

ACTUS HUMANI. Quid sint, IV, 432. Eorum principia. ibidem. Actus eliciti et imperati, commissionis et omissionis, 433. Eorum finis, 439. Quomodo actus referantur ad Deum, 483. Eorum moralitas, 488. Specificatio, 490. An dari possint actus indiferentes, 488. An idem actus plures simul bonitatis aut malitia species habere possit, 498. An actus exterior bonitatem aut malitiam actus interni augeat, ibid. Actus internos an lex humana præcipere possit, 596. An actus præteritos, 597. Tot sunt peccata quot actus voluntatis mali, V, 44. Actus fidei quo tempore eliciendus, 77. Actus charitatis, 437. Actus virtutis religionis, 475. Actus penitentis sunt materia Peccentiarum remota, III, 363.

ADAMUS. Quodnam ejus peccatum causa peccati originalis fuerit, V,